

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Papp Éva Mária Ügyvédi Iroda (fél címe 2., ügyintéző: dr. Papp Éva Mária ügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, dr. Gál András István ügyvéd (fél címe) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen tulajdonjog megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. január 13. napján meghozott 66.P.22.831/2015/14-I. számú ítélete ellen az alperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését azzal hagyja helyben, hogy a Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.21.519/2014/3-II. számú közbenső ítélete folytán felmerült 1.040.000 (Egymillió-negyvenezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 50.000 (Ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az alperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 624.000 (Hatszázhuszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a 2010. augusztus 6. napján végintézkedés hátrahagyása nélkül elhunyt ... (későbbiekben: néhai, örökhagyó) hagyatéka tárgyában ... közjegyző a 2011. március 3. napján kelt ... számú végzésében a hagyaték tárgyait és az öröklési rendet rögzítette, annak átadására azonban nem került sor, hanem felhívta a felperest, hogy 30 napon belül igazolja a tulajdonjoga érvényesítésére kezdeményezett perindítást.

Néhai ... hagyatékának tárgya ugyanis – más ingó vagyontárgyak mellett – a ... hrsz. alatt felvett, természetben felperes címeszám alatti családi házas ingatlan gazdasági épülettel, melynek 3/5-öd eszmei illetőségét a néhai 1992-ben adásvétel útján szerezte, míg a további 2/5-öd részének a megvásárlására 1994-ben az ügyvezetése alatt álló ... Kft. részéről került sor.

A Fővárosi Ítéltábla a 2015. május 29. napján kelt 17.Pf.21.519/2014/3-II. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes és a néhai 1988 decemberétől 2010. augusztus 6. napjáig élettársak voltak. Ezt meghaladóan az élettársi közös vagyon megosztása tárgyában az elsőfokú

bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Rámutatott, hogy a régi Ptk. 578/G. § (1) bekezdése alapján az élettársak között fennáll a közös vagyonszerzés vélelme, mely a törvény rendelkezése alapján állapítható meg akár az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel szemben is. Ehhez nem szükséges, hogy részt vegyen az ingatlan megszerzésével kapcsolatos ügyletkötésben a tulajdonjogára hivatkozó élettárs.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a perbeli ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát élettársi közös vagyon jogcímén megszerezte, perköltség igényt is támasztott az alperessel szemben. Előadta, hogy 1988-tól kezdődően élettársi életközösségben éltek az örökgyóval. Közös szándékuk volt a perbeli ingatlan tulajdoni viszonyainak a jelen perbeli keresetével egyező rendezése, a megszerzésének a bejegyzése, azonban a szerződés, illetőleg az örökgyó végakaratát tartalmazó okirat az élettársa elhalálása miatt nem készült el.

Az alperes tudomásul vette a jogerős közbenső ítéletben foglaltakat, utóbb nem vitatta az élettársi életközösség fennálltát. Az adóbevallások beérkezése után arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes $\frac{1}{5}$ -öd tulajdoni hányadban szerezhette meg az ingatlan tulajdonjogát, ezt meghaladóan érdemi ellenére a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének helyt adott és megállapította, hogy a felperes élettársi közös vagyon jogcímén megszerezte a hrsz. alatt felvett, természetben felperes címeszám alatti ingatlan eszmei $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát. Az alperest annak tűrésére kötelezte, hogy a felperesi megszerzés az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre kerüljön azzal, hogy megkereste az ingatlanügyi hatóságot a felperes részletes adataival a tulajdonjogának a bejegyzése végett. Kötelezte az alperest a le nem rótt 900.000 forint kereseti illetéknek az adóhatóság felhívására történő megfizetésére. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 100.000 forint perköltséget, ezt meghaladóan pedig úgy határozott, hogy a felek a perrel felmerült költségeiket maguk viselik.

Határozata jogi indokolásában rögzítette, hogy a régi Ptk. 578/G. § (1) bekezdése értelmében, ha az élettársi életközösség során a közreműködés aránya nem állapítható meg, azt azonos mértékűnek kell tekinteni, a háztartásban végzett munka pedig a megszerzésben való közreműködésnek számít. Arra az álláspontra helyezkedett, hogy a megismételt eljárás során beszerzett adóbevallások ugyan 80-20%-os jövedelemszerzési arányt mutatnak az örökgyó javára, azonban a megismételt eljárás során is meghallgatott ... vallomásából és az egyéb peradatokból megállapította, hogy a közös vállalkozásban úgy a néhai, mint a felperes teljesértékű munkát végzett, melynek keretében a cég tevékenységi köréhez kapcsolódó munkákat az örökgyó, míg annak adminisztrációját, ügyintézését a felperes végezte. A tanúvallomásokat is értékelve annak tulajdonított jelentőséget, hogy az életközösség során a jövedelmüket közösnek tekintették, függetlenül a módosított társasági szerződés adataitól, a cég eredményessége pedig mind a felperes, mind pedig az örökgyó összehangolt és egyenértékű munkájának eredménye volt. Azt is figyelembe vette, hogy a tanúvallomások alapján a néhai a felperest feleségül akarta venni. Mindezek mellett meghatározó peradatként értékelte, hogy az örökgyót a hosszú éveken át tartó daganatos és egyéb megbetegedéseiben nem vitásan a felperes ápolta kizárólagosan. Gondoskodott speciális étrendje mellett megfelelő ellátásáról is. Mindezeket az adatokat egybevetve lehetőséget látott az általa hivatkozott törvényi rendelkezés kiegészítő szabályának az alkalmazásával a felperesi kereseti kérelemnek történő teljeskörű helytadásra. Perköltségekben a pereszes alperest marasztalta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben annak megváltoztatása érdekében az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben a felperesi megszerzés mértékét $\frac{1}{5}$ -öd részben látta elfogadhatónak, azt meghaladóan elutasítani kérte a felperes keresetét. Jogorvoslati kérelme indokaként azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló főként okirati bizonyítékokból helytelen

következtetést vont le, feleslegesnek mondható ugyanis a megismételt eljárás, és lényegében az adóhatóság megkeresése is, mivel a jogvita eldöntése szempontjából releváns adóbevallásokat – elfogadható indok nélkül – mellőzte az elsőfokú bíróság.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokainál fogva történő helybenhagyására irányult.

Kiegészíti az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú adatokból azzal, hogy a felperes az adóügyi hatósághoz 1988-tól 2010-ig mindösszesen 2.952.220 forint nettó jövedelmet vallott be, míg a néhai örökhagyó az életközösség fennállása alatt mindösszesen nettó 19.183.447 forintról nyilatkozott. A felperes esetében 1997-től 2010-ig nem került sor bevallás benyújtására, míg az örökhagyó 1988 évben, 1996-tól 2001-ig, illetőleg 2008-at követően nem készített adóbevallást.

A fellebbezés nem alapos.

A Pp. 228. § (4) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, hogy a felperes 1/5-öd részben megszerezte a perrel érintett ... lakóházas ingatlan tulajdonjogát. Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (1) bekezdése alapján érdemben bírálta felül.

A tulajdonjog megállapítása iránti perben a fellebbező alperes az elsőfokú bíróságnak mérlegeléssel hozott döntését kifogásolta arra figyelemmel, hogy helytelenül értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat.

A Pp. X. fejezete szerinti Pp. 163. § (1) bekezdésén nyugvó bizonyítás tárgyát a felperesi kereset és az alperesi érdemi védekezés viszonylatában releváns tények képezik. Nem kétséges az elsőfokú bíróság által is helyesen felhívott régi Ptk. 578/G. § (1) bekezdése alapján, hogy az élettársi életközösségen alapuló tulajdonjog megállapítása iránti perben tisztázandó kérdés, hogy a felperes és néhai ... az életközösségük során milyen arányban járultak hozzá az élettársi közös vagyon létrehozásához, mely kérdéskörre vonatkozó személyes nyilatkozat beszerzése – a jelen ügy sajátossága okán, miszerint az egyik élettárs már elhalálozott, és törvényes örököse az egyik peres fél – csupán a felperestől volt lehetséges.

A felperes és a néhai között fennállt élettársi életközösség ténye, és annak 1988 decemberétől az örökhagyó elhalálozásáig, 2010. augusztus 6-ig terjedő időtartama – a jogerős közbenső ítéletre figyelemmel – utóbb nem volt vitatott.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során megkereste az adóhatóságot, mind néhai ..., mind pedig a felperes 1988 és 2010 között fellelhető adóbevallásainak beszerzésére. A megismételt eljárás során 3. és 4. sorszám alatt csatolt éves adóbevallások, illetőleg az összesített kimutatás alapján megállapítható, hogy mindkettőjük bevallott jövedelme csak bizonyos években volt vizsgálható. A felperes esetében 1997-től 2010-ig nem került sor adóbevallás leadására, azonban az örökhagyó sem nyújtott be adóbevallást az életközösség első és utolsó évében, valamint 1996-tól 2001-ig. Kétségtelen, hogy a perrel érintett időszakban – az alperes 9. számú előkészítő iratában foglaltaktól eltérően – a felperes részéről 2.952.220 forint kalkulálható nettó jövedelemként, míg a néhai vonatkozásában 19.183.447 forint a kimutatások összesített eredménye. Mindezeket az adatokat az alperes értékelte olyannak, hogy lehetőséget látott a felperes keresetének részbeni elismerésével is a jogvitának kizárólag az adóhatósági igazolások figyelembevételével történő

rendezésére.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a Pp. 206. § (1) bekezdése értelmében valamennyi peradat mérlegelésével a felperesi kereseti kérelemmel egyező rendelkezést hozott. Mindenben helyes érvelése szerint az adóhatóság adatainak figyelmen kívül hagyását indokolta nem csupán azok hiányos volta, hanem a közös vállalkozás könyvelőjének és más tanúknak a vallomása is, melyekből megállapítható, hogy mindketten azonos módon és mértékben járultak hozzá az élettársi közös vagyonnak a megteremtéséhez. ... a 19/5. sorszámú jegyzőkönyvben is nyilatkozott erről 2013. február 20. napján, és a megismételt eljárás során is megerősítette, hogy a közös cég bérszámfejtését, a banki átutalásokat és minden adminisztratív tevékenységet a felperes végzett, továbbá ő tanította be a varrónőket is. Itt emeli ki az ítélet tábla, hogy a közbelső ítéletben rögzítést nyert, hogy a perbeli élettársi közös vagyon nem különült el a vállalkozói vagyontól, mely jogerős ítéleti megállapítás ugyancsak az elsőfokú bíróság érveit igazolja az adóbevallások figyelmen kívül hagyására. Az alperes indítványára az eljárás során meghallgatott ... tanú arról nyilatkozott, hogy az 1980-as évek végén az édesapja 3.000 forintot keresett havonta, míg az örökhagyónak 100.000 forint volt a hozzávetőleges jövedelme. Mindezek az adatok azt igazolják, hogy az adóhatóság részére megküldött és a felperes esetében is többnyire a mindenkor minimálbért tartalmazó adatok nem szolgálhatnak alapul a néhai és a felperes tényleges jövedelmének, illetőleg bevételeinek az igazolására. E vonatkozásban szembevetendő, hogy az örökhagyó részéről is azokban az években került sor tetemes, több millió forintot kitevő éves bevétel bevallására, amikor más – egyéb úton is igazolható – ügyletei miatt kényszerült a kiugróan magas, vélhetően azokban az években valós összegű nettó jövedelem feltüntetésére (1990 cégalapítás, 1992 ingatlan-ügyletek).

Az alperes fellebbezésében felhozott érvekkel szemben további megjegyzést érdemel, hogy mindaddig nem volt ismert a perben, hogy a néhai örökhagyó és a felperes csupán az életközösség egy időszakában nyújtott be adóbevallást, amíg az adóhatósági megkeresés a megismételt eljárás során nem teljesült. Ezen peradat ismeretében nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az egyéb bizonyítékok egybevetésének, mérlegelésének eredményeként lényegében kirekesztette a bizonyítékok sorából az adóhatósági igazolásokat. Mérlegelésének eredménye, érdemi döntése, ugyanis nem iratellenes és okszerűtlen, ezért sincs kellő indok a rendelkezésre álló peradatoknak – a másodfokú eljárás során egyébként is kivételes – ismételt egybevetésére, értékelésére.

A vonatkozó jogszabályi hely, a régi Ptk. 578/G. § (1) bekezdése alapján tehát nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor meghatározó jelentőséget tulajdonított a vállalkozásban ténylegesen végzett tevékenységnek, továbbá annak is, hogy a felperes volt az, aki elhúzódó betegségében megfelelően ápolta az örökhagyót. Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság által is felhívott törvényi rendelkezés a háztartásban végzett munka értékelésének biztosít meghatározó jelentőséget, azonban okkal tette mérlegelés tárgyává az elsőfokú bíróság az örökhagyónak a betegségében történő gondozását, ápolását – mely indokokkal az ítélet tábla ugyancsak egyetért.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

Az alperes eredménytelenül fellebbezett, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint tartozik viselni a jogorvoslati kérelmével felmerült, a felperesnek járó ügyvédi munkadíjat. E körben a másodfokú bíróság nem a pertárgy értékére volt figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján, hanem az elsőfokú bíróság által helyesen mérlegelt elsőfokú perköltség felét találta megállapíthatónak a rendelet 3. § (5) bekezdésére is

figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság - mint feljegyzett fellebbezési illetékről - nem határozott a korábbi hatályon kívül helyezés folytán pusztán megállapított 1.040.000 forint fellebbezési illeték viseléséről, melyet a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján hivatalból is köteles figyelembe venni. A jelen és a korábbi jogorvoslati eljárással felmerült fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. § - a értelmében az utóbb teljes személyes költségmentességben részesült alperes helyett az állam viseli. A jogorvoslati kérelmek kapcsán figyelembe vehető pertárgyérték összegszerűsége azért különbözik, mert az alperes a jelen perrészben nem vitatta az 1/5-öd felperesi jogszerzést, így a jelen eljárásban 7.800.000 forint (az ingatlan 3/10-ed részének ellenértéke) pertárgyérték szem előtt tartásával a fellebbezési illeték összege az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése alapján 624.000 forint.

Budapest, 2016. október 20.

. Lukács Zsuzsanna s. k.
a tanács elnöke

Kepesné dr. Bekő Borbála s. k.
előadó bíró

. Bán Zsuzsanna s. k.

bíró

A kiadmány hitelül: